

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Quàm malè quidam Fortunam, Casus, aut Fata accusent?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

CAPVT XXV.

Remedium impatientiæ est, scire CASVS à Deo esse; quibus hominem vel extollit, vel deprimit.

Hoc est *Fortuna*, quod diximus, & aliud nihil. Immo ipse M. Tul. ait: *Quid est enim aliud fors, quid fortuna, quid casus, quid euentus, nisi cum sic aliquid cecidit, sic euenit, ut vel non cadere, atq; euenire, vel aliter cadere atq; euenire potuerit?* Quod cum ita sit, mirandum est, hominem tam sapientem, siue immemorem, alibi *Fortunæ* tantum tribuisse. Qui etiam illud ad Atticum suum scripsit: *Sed hæc Fors viderit, ea, quæ talibus in rebus plus, quam ratio potest.* Quamto sapientiùs *Comicus* ait?

Illud, quod cecidit Forte, id arte corrigas.

Etsi enim, quod factum est, infectum fieri non possit; potest tamen fortiùs tolerari, si ars, immo si virtus sit, qua agnoscat, à bono Deo permissum, aut immissum; quam si ab *Arte* aliqua, aut mala *Fortuna* existimetur preparatum. Nam multinominis est: &, ut docet *Firmicus Maternus*, in cælo, veteres posuerunt, *bonam Fortunam*, & *malam Fortunam*. Bonam, quam *ἀγαθὴν τὴν τύχην* vocant, 5. ab horoscopo signo; malam, quam *κακὴν τὴν τύχην* nominant, 6. ab horoscopo signo constituerunt. Vtramque, ut inquit *Pacuius*, *insanam, & cæcam, & brutam esse perhibent.* Quis *cæca* non indignetur, quæ nihil cernit, quò se applicet? quis non succenseat *insane*, quæ tam atrox & instabilis est, nulla de causa? quis non irascatur *brute*, quæ dignum, aut indignum nequit internoscere? At si quid à Deo est, est ab intuyente omnia, est à sapiente, est à iusto, est à bono. Necesse est ergo, & ipsum esse bona mente datum. *Æquius* autem etiam mala ferimus, si constet, bona mente profecta.

Vnde calamitatis suæ remedium habent, qui *Casus* sinistros atque inopinatos iracundè ferunt: qui incendia, furta, rapinas, spoliaciones, naufragia *Fortunæ* suæ iniquitati ascribunt; neque vnquam desinunt, *Sortis* suæ temeritatem accusare, identidem dicentes: *malo se astro natos; Fortunam alijs bene velle, sibi noueram esse; aut Superos humana non curare.* Deo conscio, omnia contingunt; & sæpe quidem nostram patientiam exercente; sæ-

Gg pissime

I.
Cic. lib. 2. de
Diuin.

Cic. lib. 14.
ad Attic.
Terent. A-
delph.

II.

piissime autem nostram puniente impietatem. Quid *Fortunam* in ius vocant, quæ culpa caret? quid de *Casibus* queruntur, qui humani sunt, & fiunt, sicuti fieri solent; immo sæpe etiam, sicut fieri debent? Quid *Fatum* odiosum esse dicunt, quod eorum delicta non præcedit, sed sequitur? Fortasse enim infelices esse meruerunt? aut, si dispositio illa seriésque caussarum, absque eorum peccato, miserias illis aduexit; non aduexit, ut fierent impatientes, sed ut occasionem haberent virtutis exercendæ. Itaque, cum talia incidunt, summi Gubernatoris laudent bonitatem, qui eos aduersis *Casibus* vult erudire, ut Hercules, aut potius Iobi & heroea patientia clarifiant; aut, ne nimium secundis rebus se se efferant atque insolecant. In hunc finem *Fortunam* est

Horat. l. c.
35.

*Præsens vel imo tollere de gradu
Mortale corpus, vel superbos
Vertere funeribus triumphos.*

Luc. l. 52.

Quid ais, Poëta? non *Fortuna*, aut *Antij Diua*, sed *Deus* est, qui superbis resistit, eosque, cum merentur, deijcit; humilibus autem dat gratiam. Ille est, qui, ab initio, *deposuit potentes de sede, & exaltavit humiles*. Non *Casus* id fecit, sed *Deus*, per *Casum*. Quare qui *Casum* accusant, mordent, lacerant, cani sunt similes, lapidem inuadenti, cum non videt eum, qui proiecit. Itaque si *Casus* in penam est, iudici ascribite; si in gratiam, ascribite benefactori, & exclamate: *Commoheatur à facie eius uniuersa terra: dicite in genibus, quia Dominus regnavit.*

Psal. 99. 6.

III.

Vultis videre regnum eius? Ut olim, per ipsum mare, duxit *Israëlitas* in terram sanctam; ita quotidie adhuc homines, per medios fluctus, per tumentes procellas, per breuia & *Syrtes*; per prosperos & aduersos casus, ducit ad portum æternæ felicitatis. Nunquid enim innocentissimum *Iosephum*, per inuidiam, per odia, per coniurationem insidiásque, & immites fratrum manus, per cisternam, per seruitutem, in quam, pro mancipio venditus est; per impurissimæ lenæ & leænæ calumniam, per diuturnum carcerem (nam tribus annis in custodia fuit detentus) denique, per ingratiissimi pincernæ obliuionem, vexatum, probatumque duxit? Et quò, per tot casus, duxit? ad summum penè culmen dignitatis. Nam fratrum terror, patris nutritor, *Ægypti* Seruator, regi proximus fuit. Ita, de mala *Fortuna*, in bonam translatus docuit nos, diuinæ *Providentiæ* bonitatem, etiam in tristissimi

Iac. Salian.
Año Mundi
2316. & An.
2317.

Casus.